

ŽURNÁLEK Z PODJEŠTĚDÍ

OBČASNÍK DĚTÍ Z JABLONNÉHO

č. 6/2015

Vydává Městská knihovna Jablonné v Podještědí
www.knihovnajablonnevp.webk.cz

Otíkovo okénko

Ahoj děti!

Vítám vás v novém roce! Já vím, už je březen, ale to je akorát tak správný čas vydat další číslo našeho Žurnálku z Podještědí.

Co vám přinášíme s našimi redaktory nového?

V první řadě zprávy ze zimních lyžařských táborů, kde byly naše tři reportérky – Verča, Klárka a Sára. Dozvíte se, že i na horách v zimě může být prima, tím spíš, když je tam skvělá parta.

Cestujete-li rádi aspoň prstem v knize, přijde vám vhod povídání

o Vikinzích od Terky, s Adélkou se podíváme k nedalekému Žitavskému jezeru a Adélka Vás ještě seznámí se šnekem oblovkou. Miriam s Shalom vám nabízejí recept na výýýborné skotské sušenky a nebudou chybět ani vtípky a zajímavosti z našeho oblíbeného časopisu Časostroj.

Jestli máte rádi kvízy, tak tu jeden máme a prověříme jím, jak dobře znáte příběh Harryho Pottera (**první tři správné odpovědi dostanou pytlíček bonbónů**).

Na poslední stránce zjistíte, kolika soutěžích se teď můžete v knihovně účastnit. Je jich hodně a jsou **za body!** Body se sbírají do konce května, a to znamená, že máte ještě dva měsíce šanci nasbírat body pro svou třídu a vyhrát dort.

A víte vy, že **knihovna má své logo**? Z několika námětů ho vybíraly děti chodící do knihovny, a tak nakonec zvítězilo toto:

Jak se Vám líbí?

Udělal ho pro nás ilustrátorka Pavlína Kourková, která vytvořila i mou postavičku, ptáčka Otíka. A také namalovala naše nádherné leporelo pro děti o Jablonném.

Tak a teď už Vás nechám číst. Přeji Vám krásné jaro, ať se hezky prohřejete

na sluníčku a těším se, jak se pustíte do soutěží. Mějte se krásně a zas někdy příště

Ahóój Otík

Obsah:

- 3.str. Oblovka. Zajímavosti z časopisu Časostroj.
- 4.str. Lyžák v Herlíkovicích.
- 5.str. Lyžařský tábor v Rejdicích. Zimní rekordy.
- 6.str. Vtipy. Recept na skotské sušenky.
- 7.str. Kvíz za body a bonbóny: „Jak dobře znáte Harryho Pottera“? Žitavské jezero.
- 8.str. Tibetský tábor.
- 9.str. Proč Tibetský tábor? Vikingové.
- 10.str. Soutěž „Jak znáte rostliny a živočichy na mokřadech? Soutěže za body. Závěrem.

Uvítáme
nové redaktory.
Hlaste se ☺!

OBLOVKA

Ahoj !

Tak, dneska vám budu povídat o oblovce. Tento **šnek** se v poslední době prodává ve zverimexu jako **domácí mazlíček**. Oblovka je vhodná hlavně do terárka. V terárku potřebují oblovky mokrou hlínu, ale lepší je kokosová drť, pár velkých kamenů, kousek kmenu a poklop na terárko s 3 milimetry velkými otvory, aby mohl šnek dýchat.

Krmí se například: mrkví, banány, jitrocelem, pampeliškou, salátem a hlavně sépiovou kostí. Ta nesmí chybět v žádném terárku s oblovkou. To kvůli ulitě, je to pro ni zdravé.

Oblovka nesmí nic kyselého, jinak by jí popraskala ulita. Takže žádné mandarinky, pomeranče, citrony!!!

Moc jsem si jí přála pod stromeček, ale bohužel tam nebyla, ale to nevadí, protože jsem dostala spoustu dalších hezkých dárků!!!

A teď malá zajímavost: **oblovka je vlastně holka i kluk** zároveň, ale když chtějí mít mladé, musí být stejně dva.

Adélka Ryšavá, IV.B

Pár zajímavostí z časopisu Časostroj pro vás vybrali kluci čekající v knihovně na internet.

Andres Leaker před rokem vytáhl z moře zapečetěnou láhev. Po otevření zjistil, že v něm plavala **97 let a 300 dní**. Skrývala pohlednici napsanou jistým kapitánem Brownem z Glasgow.

(pro čtenáře vyhledal Daniel V.)

Nejstarší zákoník byl do roku 1947 Chamurapiho zákoník. Vzniknul v roce 1688 př.n.l. a byl vytesán do kamene klínovým písmem. Jeden z jeho zákonů zněl: – Jestliže plnoprávný občan vyrazí oko jinému plnoprávnému občanovi, tak mu bude **vydloubnuto oko**.

(pro čtenáře vyhledal Pavel H.)

Nejstarší státní hymnu mají Japonci. Text byl napsán už v 9. století, ale hudba přibyla až o 1000 let později! V 19. století vznikla většina evropských hymen.

(pro čtenáře vyhledal Jakub P.)

V katedrále Svatého Víta v Praze je zvon s nejsilnějším srdcem. Váže se k němu jedna pověst: Když prý jeho ozvučené srdce pukne, postihne Čechy nějaké neštěstí.

(pro čtenáře vyhledal Ruda T.)

Lyžák v Herlíkovicích

Ahoj! Taky jste si užili zimní prázdniny jako já? Já jsem si je užila moc! No a právě proto jsem se rozhodla vám vyprávět o lyžařském kurzu, na který jsem jela se školou.

Byli jsme na suprovém místě v Krkonoších, konkrétně ve vesnici Herlíkovice. Ubytování jsme byli na **Möhwaldově boudě**, která byla asi 100 metrů od sjezdovky. Jeli jsme 4. 1. a sraz jsme měli u MŠ. Cesta trvala asi dvě hodiny. Když jsme přijeli, byly strašně velké závěje sněhu, takže jsme skoro

nic neviděli a byla pořádná zima! Na chatu jsme šli pěšky do kopce asi 1 nebo 2 km v tom šíleném větru! Konečně jsme dorazili na chatu a rozdali si klíče k pokojům.

Všichni si vybalili a byla večeře. Po večeři jsme šli na procházku, kouknout se ke sjezdovce, na které jsme pak celý týden lyžovali. Sjezdovka se jmenovala **Bubákovská** a byla dlouhá asi 1300 metrů.

Večerku jsme měli ve 22:00, ale nikdo ji moc nedodržel... ☺. Další den jsme lyžovali, každé ráno jsme měli rozcvičku na lyžích a rozdělili jsme se do skupin, kdo lyžoval bez problémů a kdo se teprve učil. Lyžovali jsme po snídani, pak jsme šli na oběd a zase po obědě se lyžovalo. Denně jsme museli chodit ze sjezdovky v přeskáčích nahoru na chatu těch strašných 100 metrů!!! Bylo to dost namáhavé s lyžemi na ramenou!

Také jsme po večeři hráli každý den **hry**. To jsme zase byli rozděleni do skupin, které se jmenovali například: „Tak určitě“, „Šušňáci“, „Sněženky“, „Ztraceni“ a tak dále.

Soutěž v pojídání sušenek

Soutěž v pití půllitru vody

Jeden den se běhalo! Bylo to dost namáhavé v té zimě a ve sněhu. Ale ještě že holky nemusely běhat 2krát jako kluci. Poslední večer se vyhlášovali vítězové ze skupin, běhu, jo a taky ze slalomu na lyžích.

No, bylo to prostě super! Doufám, že se tam taky pojedete třeba s rodiči podívat, anebo i příští rok se školou, protože je to v Herlíkovicích moc a moc krásné! Tak se mějte hezky a užívejte si zimu! Nebo spíš vlastně už jaro ☺.

Verča V., 7.B

Soutěž o nejrychlejší trefu tužkou do sklenice

Lyžařský tábor v Rejdicích

Ahoj!

Budu vám povídat o lyžařském táboře a koho jsem tam viděla. Informace: tábor byl o jarních prázdninách od neděle do soboty (takže týden), 2x týdně tam byla diskotéka. Bohužel tam můžete, jenom pokud vaši rodiče pracují v Preciose. A bylo to tam úplně super !

Čtyři dny jsme lyžovali !

A představte si, kdo tam byl - **Eva Samková**. Pokud nevíte, kdo to je, tak je to naše **česká snowboardistka, olympijská vítězka**. Eva Samková letošní zimu učila na různých místech našich hor jak správně jezdit na snowboardu.

Na tomhle táboře jezdíme i na výlety. Letos jsme byli v Pěnčíně na kozí farmě, vedle kozí farmy je i budova, kde se brousí perly. Zde jsme si mohli navléknout náramek a koupit si už hotové výrobky. Z kozí farmy jsem rodičům přivezla kozí sýr s pažitkou, ale dají se tam sehnat i jiné výrobky, jako třeba kozí kosmetika. A odpoledne jsme se byli podívat na rozhledně U Čápa. Výletním dnem byla středa, čtvrtek a pátek jsme opět pilně lyžovali.

V sobotu jsme jeli domů, ale nikomu se nechtělo. A já se na příští rok zase moc těším ☺.

To je vše, co jsem vám chtěla napsat. Loučí se s vámi

Klárka M.☺, 4.A

Zimní rekordy

1. Nejdelší ledovcový proud na světě, je Lambertův ledovec. **Široký je 46 km a dlouhý 470km.**
2. Nejchladnějším místem na světě je Vostok v Antarktidě, kde bylo v srpnu 1960 naměřeno minus **88,3 stupňů Celsia**. Evropský rekord drží Finsko s -45stupni.
3. Největší zaznamenaná ledová kroupa **1kg těžká** spadla 14. dubna 1986 v Bangladéši.

Pátrala jsem v knížkách Světové rekordy a Mega rekordy 1000 x nej....

Klárka M., 4. A

Vtipy

Nováku, na vaší lavici je 7 much.
Když zabijete jednu, kolik jich tam zbude?
Jedna, ta mrtvá. Ostatní uletí.

Adélka R.

Víte, proč ptáci na zimu létají do teplých krajin? Pěšky **by to měli moc daleko.**

Tatínek požádá Pepíčka, aby mu ukázal vysvědčení. „**Ale já ho nemám,**“ **povídá Pepíček.** „**Jak to?**“ **diví se tatínek.** „**Půjčil jsem ho kamarádovi, chce vystrašit svoje rodiče.**“

Verča V.

U večere se chlubí Pavlík tatínkovi: „Tati, zbavil jsem babičku zlozvyku, už si nekouše nehty!“ „To jsi hodný kluk, a jak se ti to povedlo?“ „Zakopal jsem jí zuby na zahradě!“

Zavolá si pán klučinu a ptá se ho, jak se jmenuje? „Jako můj táta.“ „Dobře, a jak se jmenuje tvůj tatínek?“ „Přece jako já.“ „No a jak se teda oba jmenujete?“ nevzdává to pán. „No stejně přece!“

Plazí se dva hadi a mladší se ptá: „Mami, jsme jedovatí hadi?“ „Ne, proč se ptáš?“ odpoví maminka. „To je dobře, já jsem se totiž kousl do jazyka.“

Klárka M.

Recept na skotský shortbread

Tohle je skotský recept na sladké sušenky. Je to velmi populární ve Skotsku, ale i v Británii. Chutnají výborně a máslově. Celá rodina je má ráda. Když se pečou, tak je to vůně přes celý dům! A tak jsme se chtěly podělit o tenhle báječný skotský recept, abyste si je také vy mohli upéct a ochutnat.

Ingredience:

200g neslaného másla v pokojové teplotě rozkrájejte na kostky
100g cukru
1 lžičku vanilkové esence
300g hladké přesáté mouky plus mouku na prášení

1. Předehřejte troubu na 160°C.
2. Smíchejte máslo a cukr, buď ručně, nebo ručním mixerm, dokud těsto nebude bílé a hladké. Přidejte vanilkovou esenci a pak opatrně přidávejte mouku, dokud těsto nebude spojené (zkuste těsto nepřepřacovat, jinak sušenky nebudou křehké, tak, jak by měly). Hnětením rukama vypracujte z těsta kouli.
3. Potom vyválejte těsto asi tak 5mm silné (pokud se těsto bude lepit, nasypte na vál trochu mouky). Vykrajujte vykrajovátky a vkládejte sušenky na plech s pečicím papírem. Dejte to do ledničky na 15 minut lehce vychladnout (vychladnutí způsobí, že sušenky budou držet tvar při pečení)
4. Před pečením nasypte na každou sušenku trošku cukru. Pečte v předehřáté troubě 15-20 minut, anebo do zlatova.
5. Vyjměte z trouby a přendejte na mřížku vychladnout.
6. Přejeme dobrou chuť!

Shalom a Miriam R.

Kvíz: Jak dobře znáte Harryho Pottera?

1) Co připomíná jizva Harryho?

- a) hada
- b) blesk
- c) hůlku

2) Jak se jmenuje kočka školníka Filce?

- a) paní Norrisová
- b) slečna Cattová
- c) paní Filchová

3) Jak se jmenuje oblíbená hra kouzelníků s míči?

- a) famfrpál
- b) cimbál
- c) medicimbál

4) Který z Harryho spolužáků měl žabu jménem Trevor?

- a) Alastor Moody
- b) Ron Weasley
- c) Neville Longbottom

5) Kdo byl učitelem lektvarů?

- a) Severus Snape
- b) Minerva McGonagallová
- c) Albus Brumbál

6) Jaké bylo Harryho první koště?

- a) Kulový blesk 3000
- b) Nimbus 2000
- c) Košťák

7) Kde bydlí Harryho nevlastní rodiče?

- a) v Soví ulici
- b) v Zobí ulici
- c) v Ptačí ulici

První tři správné odpovědi budou odměněny bonbóny. Všichni, kdo odpovědi přinesou, dostanou 5 bodů do soutěže o dort.

Kvíz vytvořila Verča V., 7.B

Žitavské jezero

Ahojky! Dneska mám pro vás žůžo typ na super výlet k jezeru **Obelsdorf see**. Je to v Německu, kousek od Žitavy. To jezero vzniklo kvůli těžbě hnědého uhlí. Vzniklo to tak, že se udělala díra, a v té díře se těžilo. A aby nemuseli zase díru zavozit, nechaly jí zatopit vodou. Teď tam plavou kačenky a labutě. Ale my jsme viděli i havrana, který chodil po ledu. Joo, málem bych zapomněla, bylo tam velikánské kolo, které mělo na sobě lopaty a říká se mu rypadlo. Sloužilo jako mlýnské kolo, ale bylo o hodně větší a nebralo vodu, ale bláto, hlínu a hlavně to uhlí. Bylo velikanánské a asi stokrát větší, než já ☺!!! ☺ A hlína se vozila malými vagónkami. Okolo jezera vedou malé cestičky, můžete tam vyrazit i na kole. A pozor, dám vám malou radu, kdybyste tam vyrazili v létě, tak si s sebou vezměte plavky, je tam super pláž!! Asi to koupáníčko pojedeme v létě vyzkoušet☺.

Adélka R., 4.B

Tibetský tábor

O jarních prázdninách jsme jeli na tábor. Bylo nás 18 dětí a 7 dospělých. Náš tábor byl letos zase v Tibetu. Ubytovali jsme se v jedné chatě. Ráno jsme se rozdělili do družstev. Potom nám řekli, co budeme dělat celý tábor. Máme postavit nemocnici a školu. Moje družstvo staví nemocnici, a to druhé školu.

Začali jsme tak, že jsme si uhvězdčkovali náramek, aby bylo poznat, kdo je z jakého družstva. Nemocnice má barvu bílou a růžovou a šedou. Škola má hnědou a černou a žlutou a oranžovou.

U první hry jsme měli zničit duchy balónky. Měli jsme třemi sirkami přepálit ohněm

provázek. Každý den jsme chodili běžkovat. Taky jsme měli celodenní běžkování nebo menší výlety pěšky. Já jsem dostala na konci tábora jméno „Výtečná dendroložka“, protože jsem poznala 16 stromů. Měli jsme taky poznávat různé druhy dřeva a mohli jsme si z něj vyřezávat. Skoro na konci tábora jsme do našich staveb přivedli větrnou a sluneční energii. Když jsme dostavěli školu a nemocnici, skončila naše mise a každý dostal diplom a své tibetské jméno.

Výtečná dendroložka
Sára Spalová

P.S. Ve skutečnosti: ten tábor **byl** tibetský, ale **nebyl** přímo v Tibetu, ale kousek vedle, v Horní Světlé ☺.

Proč tibetský tábor? Kde je Tibet?

Co je na něm zvláštního?

Tibet je území ve střední Asii, kterému se říká „**střecha světa**“. Průměrná nadmořská výška tam je **4900 m**, pro srovnání Jablonné je 318 m nad mořem.

Nejdříve byl Tibet **nezávislým královstvím**, do poloviny 20. století byl **státem**, pak do něj vtrhli **Číňané**, kteří **dodnes okupují** skoro celé území Tibetu. Tibet je známý svým náboženstvím – **budhismem** (zakladatelem byl Buddha), kláštery a velmi duchovním životem. Před vpádem čínských vojsk žil v Tibetu i **Dalajláma** (duchovní vůdce budhistů), který teď musí žít v Indii. Každoročně jsou v Tibetu pořádány různé festivaly na oslavu Buddhy a budhismu. Nejznámější a pro Tibeťany nejdůležitější svátek je „**Losar**“ - tibetský Nový rok. Slaví se **15 dní** a **POZOR!** – letošní rok (pro nás 2015) je pro budhisty **rokem 2142** a začal **18.-19. února!** Každému roku je přiřazeno nějaké zvíře a nějaký prvek (u nás tomu říkáme zvěrokruh, ale Tibeťané mají jiný) a letošní rok je „**ženským rokem dřevěné ovce**“.

Vikingové

Vikingové byli **mořeplavci ze Skandinávie**, (země severní Evropy, Švédsko, Norsko...) kteří podnikali **výpravy do různých zemí**. Byli výborní v různých řemeslech, a také ve **stavbě lodí**, tam vynikali nejvíce. Já jsem si pro vás připravila několik zajímavostí, které jste o Vikinzích možná ještě neslyšeli.

Vikinské lodě se postupem času nazývaly:

Drakkar- 9. století, válečná loď

Snekkar- 9. století, válečná loď (nástupkyně Drakkaru)

Knarr- 10. -11. století, obchodní loď

Vikinský jídelníček: chovali skot, prasata, ovce, lovili zvěř, ryby, ale třeba i tuleně, dále pěstovali ječmen, pšenici, žito a sbírali volně rostoucí plody.

Průměrný **Viking měřil 170 cm**, což znamená, že na dobu ve které žili, byli **dost vysocí**.

Často měli **rezavé vlasy a vousy** a **modré oči**. Nosili brnění s různými sponami a amulety. **Přilby s rohy** přitom ale **vůbec nenosili**.

Do Vikinských bohů se řadí například Ásy, Vany, Asgard nebo Wotan. Bohů měli mnoho, podle bájí prý ale mezi nimi probíhaly války, a proto se bohové dělili na různé světy.

O Vikinzích by se toho dalo říci ještě mnoho, ale to bychom tu byli dlouho. Je to vážně zajímavé téma :).

Ahoj

Terka S., 7.B

soutěž č. 2

Jak znáte rostliny a živočichy v mokřadech v Jablonném v Podještědí?

Přiřaď správný název (písmeno) k dané rostlině nebo
živočichovi (číslo)

- A. blatouch bahenní
- B. d'áblík bahenní
- C. kosatec sibiřský
- D. ledňáček říční
- E. lyska černá
- F. orobinec široolistý
- G. rákos obecný
- H. ropucha obecná
- I. skokan hnědý
- J. volavka popelavá

Své odpovědi předejte do knihovny do 31. března 2015.

Jméno a příjmení: .....

Třída: .....

Další soutěže za body probíhající v tomto čase:

za 15 bodů březnová Večerníčkovská soutěž do 31. března

za 10 bodů sušená květina (se všemi náležitostmi) do našeho herbáře (více informací dostanete z knihovny, jakmile propukne jaro)

za 30 bodů výtvarná soutěž knihovny a Čmeláka (spolek přátel přírody) „Kdo to žije na mokřadech“ do 30. května

za 30 bodů vědomostní soutěž knihovny a Čmeláka „Znáte rostliny a živočichy na mokřadech?“ do 31. března

za 30 bodů příběh naší třídy – viz pravidla „Velké třídní soutěže o dort“ do 31. května

za 30 bodů obrázek třídy – viz pravidla soutěže o dort do 31. května

za 5 bodů odpověď na kvíz ze strany 7 tohoto Žurnálku

za 10 bodů obrázek do soutěže „Zvířata na Tlustci“ – do 15. dubna

Závěrem

Šesté číslo e-časopisu Žurnálek z Podještědí vyšlo dne: 24. března 2015

Na časopise spolupracovali: Adélka Ryšavá, Terka Sedlmajerová, Klárka Marčková, Sára Spalová, Verča Vavroušková, Shalom a Miriam Raichovy, kluci od internetu a knihovnice Dana Zpěvácová.

Výpůjční hodiny knihovny pro veřejnost:

Pondělí: 8.00 – 11.30   12.30 – 18.00

Úterý: 8.00 – 11.30   12.30 – 15.00

Středa: 8.00 – 11.30   12.30 – 17.00

Čtvrtek: Zavřeno   12.30 – 15.30

www.knihovnajablonnevpodj.webk.cz

Kontakt na redakční radu:

e-mail: knihovna@jvp mesto.cz

telefon: 487 829 972

